

**Concerto
BUDAPEST**

**EÖTVÖS PÉTER
BARÁTI KRISTÓF**

és a Concerto Budapest

2021. DECEMBER 11. 19.30 | Müpa

2021. DECEMBER 11. SZOMBAT 19.30

Müpa | Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem | Favoritok 2.

EÖTVÖS PÉTER, BARÁTI KRISTÓF ÉS A CONCERTO BUDAPEST

EÖTVÖS PÉTER: Sirens' Song

EÖTVÖS PÉTER: Alhambra (III. hegedűverseny)
magyarországi bemutató

– szünet –

DEBUSSY: Egy faun délutánja

DEBUSSY: Ibéria

1. *Par les rues et par les chemins (Utcákon, utakon)*

2. *Les parfums de la nuit (Az éjszaka illatai)*

3. *Le matin d'un jour de fête (Ünnepnap reggele)*

Közreműködik: **Baráti Kristóf** hegedű,

Concerto Budapest

Vezényel: **Eötvös Péter**

CONCERTO BUDAPEST

Magyarország egyik vezető nagyzenekara, történelmi múlttal és a fiatal zenészek dinamizmusával. Nagyívű műsorszerkesztésével elkötelezetten képviseli a progresszív és sokszínű, egyedülálló repertoárt, mely a közkedvelt mesterművektől a legújabb, 21. századi kortárs darabokig terjed. Vendégei olyan világhírű művészek, mint Gidon Kremer, Jevgenyij Koroljov, Boris Berzovsky, Isabelle Faust vagy Sir James Galway. Művészeti igazgatója 2007 óta a több mint 70 nemzetközi díjjal kitüntetett, Kossuth- és Liszt-díjas, érdemes művész, Keller András, a Keller Quartet alapítója.

BARÁTI KRISTÓF

A Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas Baráti Kristóf túlzás nélkül a világ egyik legismertebb s legkiválóbb hegedűművésze. Venezuélában töltött gyermekkora után a budapesti Zeneakadémián tanult, majd Eduard Wulfsonnál Párizsban, jelenleg a magyar fővárosban él. A világ legnagyobb koncerttermeiben játszott szólístaként olyan zenekarok élén, mint a Los Angeles-i Filharmonikusok, a zürichi Tonhalle Zenekar, vagy a BBC Filharmonikusok. Kamarazenészként is aktív, partnere volt többek közt Kocsis Zoltán, Jean-Efflam Bavouzet vagy Mischa Maisky. Würtz Klárával lemezre vette Beethoven és Brahms összes hegedű-zongora szonátáját, Bach összes szólószonátáját és partitúráját tartalmazó szólólemeze nagy nemzetközi siker volt. Baráti a chicagói Stradivari Társaság jóvoltából az 1703-as Lady Harmsworth hegedűn játszik.

EÖTVÖS PÉTER

A Kossuth-díjas zeneszerző-karmester a kortárs zenei világ egyik legkeresettebb komponistája. Nevét sokat operaszerzőként ismerik, de életműve korántsem áll meg e műfajnál: fáradhatatlanul írja a legkülönbözőbb apparátusra műveit a világ legnagyobb zenekarainak és művészeinek felkérésére. A Székelyudvarhelyen született zeneszerző a Zeneakadémián kezdte meg, majd Kölnben folytatta tanulmányait. Pályája kezdetén főként színházi kísérőzenét komponált, később pedig Stockhausennel és Boulezzel is együtt dolgozott. 2004-ben hozta létre az Eötvös Péter Kortárszenei Alapítványt, amely által ösztöndíjakkal és személyesen is segíti az új karmester és zeneszerző generációkat. Ugyanebben az évben költözött vissza Magyarországra, s azóta is itt él feleségével, Mezei Marival.

EÖTVÖS PÉTER *Sirens' Song*

„Évezredekken keresztül a szirének – gyilkos madarak női fejfel – a mitológia leghíresebb énekesei voltak. A *Sirens' song* [*Szirének éneke*] című kompozíciót három szerző ihlette. Homérosz szerint a szirének elbűvölő énekükkel elcsábították a tengerészeket, majd megölték őket. Odüsszeusz óvatosságából viaszt tett a füleibe, hogy láthassa, de ne hallja őket. Kafka meglátása szerint a szirének ravaszul átvették Odüsszeuszt, mert végül nem is énekeltek neki. A szirének az alvilág műsáí. Nemcsak Joyce-ot csábították el, de az összes zeneszerzőt is, akik megpróbálták hallhatóvá tenni azt, amit Odüsszeusz sosem hallhatott.” Eötvös Péter e szavait olvashatjuk a 2020-ban a Pannon Filharmonikusok, a Gürzenich-Orchester Köln és a Stavanger Symphony Orchestra által rendelt mű kottájában. A darab eredetileg vonós-négyesre és koloratúrszopránra íródott James Joyce szövegére, ám később Homéroszon keresztül Eötvös végül eljutott Kafka *A szirének hallgatása* című novellájához, s úgy döntött, Odüsszeusz élményét jeleníti meg zenekari művében. A tenger baljósító morajlását, valós és csak Odüsszeusz fejében létező hangokat, s legfőképpen a szirének hallgatását jeleníti meg Eötvös bő tíz-perces alkotásában.

EÖTVÖS PÉTER *Alhambra* (III. hegedűverseny)

Nem kis részben Pablo Heras-Casado karmester meggyőző érvelésének köszönhető Eötvös *III. hegedűversenyének* létrejötté, amelynek dedikáltjai maga a megrendelő, valamint a rendkívül finom és érzékeny játékaról híres Isabelle Faust hegedűművésznő. A mű ihletését bemutatójának lenyűgöző helyszíne, a granadai Alhambra palota adta: az arab építészet és az andalúz táj szépsége, kertjének folyton csobogó szökőkútjai, csipkézett díszítése s a csodálatos színekben pompázó naplemente. A darabban csakúgy, mint a dél-spanyolországi épületben, felfedezhető számos kultúra hatása: olykor mintha arab, spanyol, magyar dallamokat hallanánk, ugyanakkor egy Eötvösre oly jellemző kozmopolita hangvétel is jelen van. A mű kezdőhangja egy G, amely Granadára utal s mintegy gravitációs centrumként végig fontos szerepet tölt be. Később az A-L-H-A-M-B-R-A betűi, de Isabelle és Pablo nevei is zenei hangokká alakítva megjelennek a hegedűverseny során. A hegedű mellett a mandolin is fontos szerepet kap a darabban, amelynek formája – bár felfedezhetőek benne visszatérő elemek – olyan, mint egy séta Alhambra csodálatos kertjeiben.

CLAUDE DEBUSSY Egy faun délutánja

Debussy 1894-ben komponált zenekari műve bemutatóján a következő szöveget kapta kézhez a közönség: „A Prélude zenéje teljesen szabad illusztrációja Mallarmé költeményének. Inkább ama hangulatképek egymásutánja, amelyek a faun vágyait a rekkenő délutáni hőségben felébresztik. Majd, kiismerülve a megriadt nimfák üdözésében, átadja magát a zsongító álomnak, kielégülve az ábrándokban és annak tudatában, hogy övé a természet mindensége.” Ahogy már ebből is kiderül, a darabot Stephane Mallarmé verse ihlette, amelyhez eredetileg egy többtétéles művet akart írni Debussy, ám végül csak a címben is szereplő előjáték született meg *A faun délutánjához*. Míg Eötvös művében a szirének, ezúttal a nimfák csábítják a faunt, akinek fülledt délutáni álma és az őt körülvevő világ hangjai összemosódnak. A valóság bizonytalanra válása a zenében is kézzelfogható, mert bár négy kereszt az előjegyzés, szinte sosem tudjuk megállapítani, éppen milyen hangnemben járunk. A fuvola kromatikus dallami, a hárfa leheletkönnyű futamai mind hozzájárulnak a darab csábítással, titokzatossággal, könnyedséggel teli hangulatához.

CLAUDE DEBUSSY Ibéria

A komponista három műből álló *Images pour orchestre*, vagyis képek zenekarra című művének második darabjában Spanyolország és a spanyol kultúra jeleneteit rajzolta meg, méghozzá úgy, hogy ő maga mindössze néhány órát töltött az Ibériai-félszigeten. Ennek ellenére a spanyol zeneszerző, de Falla szerint tökéletesen ábrázolta a spanyol kis faluk visszhangját, az andalúz éjszakák mámorító varázsát és a gitárszóval kísért önfelédtt ünnepi táncot. Debussy 1905 és 1908 között dolgozott az *Ibérián*, amely három zsánerképből áll, két napot és egy éjszakát megjelenítve. Az első tétel (*Utácón, utakon*) – de Falla szerint egy sevillana – egy páratlan lüktetésű tánc spanyol népi hangszerekkel kísérve, mint például a baszk csörgődob vagy kasztanyetta. A második rész címe (magyarul *Az éjszaka illatai*) erősen emlékeztet Baudelaire egy verssorára (A hangok és az illatok szállnak az esti légmenten), amely egyben Debussy egyik prelűdjének címe is. Áttetsző hangszerezésével, habanera lüktetésével, arabos dallamaival tökéletesen jeleníti meg a bódító spanyol éjszakát. Ebből ébredünk attacca egy ünnepnap reggelére, amelyben a színes városi forgatag mókás figurái jelennek meg.

PÉTER EÖTVÖS, KRISTÓF BARÁTI

and the Concerto Budapest

PÉTER EÖTVÖS Sirens' Song

PÉTER EÖTVÖS Alhambra (Violin Concerto No. 3) – Hungarian premiere

- intermission -

DEBUSSY The Afternoon of a Faun

DEBUSSY Ibéria

Kristóf Baráti violin, **Concerto Budapest**

Conductor: **Péter Eötvös**

When speaking of Péter Eötvös, it is difficult to decide which promises to be the greater experience: meeting him as the world-famous composer who always comes up with progressive works, or as the internationally acknowledged great conductor. Luckily, we won't be forced to choose one or the other at this exceptional recital with Concerto Budapest: the Műpa Budapest audience can enjoy the art of composer and conductor **Eötvös** at one and the same time.

Composing and conducting are pursued with equal intensity by **Péter Eötvös** to this day: his works are performed by leading artists of the world and he himself has conducted the top ensembles. This recital features two of his recently completed works: *Sirens' Song* written in 2020 was not only influenced by Homer's *Odyssey* but the thoughts of Kafka and Joyce, too, in that the composer "tries to make audible" the fatally seductive song of the sirens. Eötvös's third violin concerto, *Alhambra*, was inspired by the architectural marvel in Granada, the Andalusian landscape and Isabelle Faust and Pablo Heras-Casado who debuted the work. The composer loves using musical cryptograms, thus he has coded the letters of Alhambra into the music as a principal theme. The solo is taken by the extraordinary violinist Kristóf Baráti, who increasingly includes new works in his programme. The music of Debussy held an important place in the conducting repertoire of Eötvös quite early on. A critic once noted, specifically in relation to *The Afternoon of a Faun*, that Eötvös's interpretation sheds light on the details. Accordingly, we are assured of new perspectives on these two popular works by the French master.

**concerto
BUDAPEST**

KONCERTÉLMÉNYT KARÁCSONYRA!

AJÁNDÉKUTALVÁNY
ÉS SZABADON ÖSSZEÁLLÍTHATÓ
À LA CARTE CSOMAGOK
A 2022-ES KÍNÁLATUNKBÓL

3 koncert **15%**

4 koncert **20%**

5 koncert **25%**

kedvezményel

concertobudapest.hu

Concerto BUDAPEST

concertobudapest.hu

mupa
Budapest

